

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИСТЕМАТА АНТИПЛАГИАТ

1. Общи положения

1.1. С тези правила се определят условията за прилагане на специализиран софтуер - системата Strikeplagiarism¹ (наричан по-долу Системата), програмно средство за проверка на правомерни и неправомерни заимствания с информация за техния обем и източник.

1.2. Настоящите правила се основават на следните документи:

- Закон за висшето образование;
- ЗРАСРБ;
- Наказателен кодекс;
- Закон за авторското право и сродните му права;
- Правилник за устройството и дейността на ПУ „Паисий Хилендарски“;
- Правилник за учебната дейност; Система за управление на качеството;
- Правилник за организацията и дейността на комисията по етика и академично единство;
- Етичен кодекс на работещите в ПУ „Паисий Хилендарски“;
- Правилник за интелектуална собственост.

1.3. Проверката в Системата предоставя възможност за повишаване на качеството на обучение и на научната продукция на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в съответствие с университетската идея за провеждане на качествено обучение и качествени научни изследвания и общата кауза, изискваща непримиримост към нечестните прояви от всякакво естество, вкл. плагиатство.

¹ Strikeplagiarism е ИТ инструмент, посветен на проверка на автентичността на текстови документи. Задачата на системата е да предостави информация, която позволява идентифицирането на броя на заемките в анализирания текст и идентифицирането на техните източници. В анализирания документ Системата открива фрагменти, идентични на текстовете, поставени в сравнителни бази данни, включително правилно отбелязани цитати и бележки под линия и фрагменти, които не са защитени от авторско право (например правни актове). Системата не посочва дали документът съдържа плагиатство.

1.4. Чрез Системата се предоставя информация, която позволява идентифицирането на броя на заемките в анализирания текст и установяването на техните източници в писмени текстови документи/файлове, резултат от учебна и научна дейност в Пловдивския университет - курсови работи, проекти, реферати, доклади, презентации, научни статии, дипломни работи, дисертационни трудове, разработени от студенти и докторанти, както и научни трудове на преподаватели от Пловдивския университет. Системата може да се използва и за проверка на друг тип разработки на обучаващите се в Университета, изпълнени самостоятелно, поставени като задача или под ръководството на преподавател.

1.5. Чрез Системата се цели:

- контрол на оригиналността и авторството на писмени текстове; съблюдаване на правото на интелектуална собственост;
- повишаване на качеството на образователния процес и нивото на подготовка на обучаваните в Университета;
- предотвратяване и санкциониране на неправомерно използване на чужди текстове;
- обезпечаване на научна продукция с високо качество;
- стимулиране на самостоятелността и оригиналността при разработване на научни текстове;
- повишаване на конкурентоспособността и имиджа на Пловдивския университет.

2. Основни понятия

2.1. При работа със Системата се използват следните понятия:

➤ **Плагиатство** – определението включва всички форми на неправомерно използване на продукти на интелектуална дейност и представянето им като свои; присвояване на чужда интелектуална собственост. Плагиатството се дефинира по-конкретно като:

- използване без позоваване на оригиналния автор (източник), със или без неговото съгласие, или представяне като свои цели или фрагменти от: чужд писмен текст, научни резултати, идеи, мнения, данни, изображения, визуализации, фигури, графики, интелектуална собственост от друг характер, вкл. представяне на работи, преведени от чужди езици или заимствани от интернет, и др.

- некоректно цитиране: непосочване на оригиналния първоизточник, съгласно възприетия стандарт за цитиране;
- използване без позоваване на източника на перифразиран текст, написан от друго лице.
- **Сходство** – фрагмент от текста на проверявания документ, съвпадащ или почти съвпадащ с фрагмент от текста на източника и неоформен в съответствие с правилата за цитиране, без пълна библиографска информация за източника.
- **Цитиране** – фрагмент от текста на проверявания документ, съвпадащ с фрагмент от текста на източника и оформен в съответствие с правилата за цитиране, с пълна библиографска информация за източника.
- **Коректно цитиране** – цитиране на части от чужд текст или изложение на чужд интелектуален труд с посочване на източника, в съответствие със стандартите за цитиране и в обем, допустим за целите на текста.
- **Некоректно цитиране** – цитиране на части от чужд текст или изложение на чужд интелектуален труд без посочване на източника съгласно стандартите за цитиране, както и в обем, недопустим за целите на текста.
- **Самоцитиране** – фрагменти от текст, принадлежащи на автора в други негови разработки/трудове, посочени коректно в текста със съответните препратки към първоизточника.
- **Процент на сходство** – съвпадаща част от проверявания текст спрямо общата част на открития оригинален текст.

3. Организация на използването на Системата

3.1. Достъпност и пълномощия

Проверката в Системата се явява достъпна за следните категории ползватели: обучаеми, преподаватели, администратори, отговорни лица, експерти (научни ръководители на дипломни работи и на дисертационни трудове и др.; членове на научни журита, на атестационни комисии; на комисии по развитие на академичния състав и други експертни комисии).

3.2. Прилагане

- Предварителна (самостоятелна) проверка в Системата може да се осъществи от автора на текста;

- Проверката е задължителна за самостоятелно разработени от обучаемите текстове, чрез които се придобива ОКС и/или ОНС (дипломни работи и дисертационни трудове).
- Проверка чрез Системата може да се осъществи върху други самостоятелни писмени работи на обучаеми (курсови работи, семестриални задачи и други) по преценка на преподавателя, който ги е възложил.

3.3. Методология за оценка на оригиналността

- Системата сравнява проверявания текст (дипломна работа, дисертационен труд, научна разработка, научен труд и др.) и показва евентуално съвпадение с текст или фрагмент от текст, поместен в сравнителната база данни.
- Отчетите от проверката за наличие на заимствания (кратък и пълен доклад) се съхраняват в Системата и могат да се разпечатват.
- Резултатите от проверката в Системата са с предварителен характер и не показват с абсолютна категоричност наличието на плагиатство. За реална оценка и окончателен извод относно оригиналността на текста е необходим експертен анализ за преценяване на правомерността и коректността на забелязаните заимствания.
- За обективна оценка на оригиналността на текста се използва разширена проверка, която позволява да се установят източниците, от които е заимствано, както и мястото в текстовете, в които това заимстване присъства.
- Възможно е изкуствено некоректно занижаване на процента на сходство, поради което е необходимо да се проучват внимателно случаите при съмнение за манипулиране на текста и използване на техническите несъвършенства на Системата.

3.4. Допустим процент на сходство

Процентът на допустимо сходство се определя от факултетите/филиалите в зависимост от спецификата на професионалните направления, по които се провежда обучение, но не повече от 30%.

3.5. Отговорности

- Авторите на текста носят отговорност за неговата оригиналност.
- Проверяващите се задължават коректно да използват възможностите на Системата и да предоставят достоверни сведения за получените резултати.

3.6. Процедури

- При установяване на сходство, което не засяга оригиналните постижения в проверявания текст, но надвишава допустимия процент на сходство, трудът се връща за коригиране на неправомерното заимстване и представяне отново.
- При установяване на по-висока степен на сходство се предприемат съответните мерки в рамките на законодателството и вътрешно-институционалните правила на ПУ „П. Хилендарски“.

Правилата са приети на АС на Пловдивския университет с Протокол № 2 от 17.07.2023 г.